4.1 Dienstverlening en communicatie
Burgerparticipatie

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daar voor doen
- Betrokken inwoners en organisaties die willen meedenken met de gemeente over initiatieven, projecten en beleidsvorming met als doel de kwaliteit ervan te vergroten. - Voor alle partijen op een eenduidige manier inzichtelijk maken en daarmee helderheid en overzicht creëren.	In navolging op de nota Burgerparticipatie en de beleidsuitgangspunten in Krachtig Verbonden t.a.v. burgerparticipatie zal een handelingskader burgerparticipatie worden opgesteld waarin voor zowel de gemeente als onze inwoners eenduidige en heldere kaders worden geformuleerd. Begroting 2021

1.1.1 Ruimtelijke Ordening

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daar voor doen
Een goede digitale bereikbaarheid (5G) c.q. zo hoog mogelijke dekkingsgraad voor onze inwoners, ondernemers en toeristen.	We zorgen voor een gemeentelijk Antennebeleidsplan en via Monet gaan we in gesprek met providers om de mobiele dekking in de gemeente Sluis te versterken. Begroting 2021

1.1.2 Wonen en bouw

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daar voor doen
We hebben in 2040 een toekomstbestendige, duurzame woningvoorraad die kwalitatief en kwantitatief in balans is met de behoefte.	- We geven uitvoering aan het Plan van Aanpak Plancapaciteit (w.o. Vaststelling realistisch woningbouwprogramma). - We stellen een Regionale Woonvisie vast als kader voor o.a. de Regionale Woningmarkafspraken en de prestatieafspraken met Woongoed Zeeuws-Vlaanderen. - Voor de realisatie van de toekomstigbestendige, duurzame woningvoorraad hanteren we een gebiedsgerichte aanpak. Begroting 2021
Door samenwerking met provincie en regiogemeenten is er sprake van (meer) concrete financiële ondersteuning door het Rijk.	- In de gemeentebegroting en plancyclus reserveren we middelen voor (co-)financiering voor de gebiedsgerichte aanpak. - We verbreden de voeding en de inzet van het Vereveningsfonds Woningbouwontwikkeling. Begroting 2022 e.v.

Speerpunt 1.2 A vervalt

1.1.3 Kernenbeleid

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daar voor doen

- Evenwicht in vraag en aanbod van voorzieningen in de vijf grootste kernen van de gemeente. - Behoud van een goede binnen- en buitensportaccommodatie in de vijf grootste kernen van de gemeente. - Een ontmoetingsruimte voor algemeen gebruik in de overige kernen.	- We komen tot een herziening van het Masterplan Voorzieningen Begroting 2022 e.v. We geven uitvoering aan het Beleidsplan Sociaal - We geven uitvoering aan het Plan van aanpak plancapaciteit Sluis Begroting 2021
Breed gedragen visies voor de kernen Aardenburg, IJzendijke en Retranchement.	We werken de visies voor de desbetreffende kernen uit in samenspraak met onder andere de dorpsraden. Begroting 2022 e.v.

1.1.4 Cultureel Erfgoed

Wat willen we bereiken	**Wat gaan we daar voor doen**
Faciliteren van behoud, ontwikkeling en exploitatie van particulier erfgoed en andere (semi-)overheidsinstanties (o.a. kerken en molens)	- We doen onderzoek naar de wijze waarop de gemeente kan bijdragen aan het behoud van cultureel erfgoed in eigendom van derden. - Bijhouden en actualiseren van de gemeentelijke monumentenlijst. Begroting 2022 e.v.
Versterken betekenis cultureel erfgoed voor toerisme en recreatie	Onderzoek naar de betekenis en de kansen die cultureel erfgoed biedt voor toerisme en recreatie. Begroting 2021
We streven naar behoud van het (historische) polderlandschap	We stellen een landschapsplan op. Begroting 2022 e.v.

1.1.5 Gebouwen en openbaar groen

Wat willen we bereiken	**Wat gaan we daar voor doen**
Vermindering van het aantal gemeentelijke vastgoedobjecten (accommodaties).	We inventariseren het gemeentelijk vastgoed (gebouwen, infrastructuur en openbaar groen) en stellen op basis daarvan en in relatie tot de opgave verduurzaming een meerjaren-onderhoudsplan op, inclusief een investerings- en beheerskostenraming (huur inbegrepen). Begroting 2021
De openbare ruimte is goed onderhouden en is aangepast aan de klimaatverandering	Onderhoudsarm en klimaat adaptief inrichten van de openbare ruimte. Begroting 2021
Optimaal onderhoud aan bomen in openbare ruimte.	Opstellen onderhoudsbestek voor het gemeentelijk bomenareaal. Begroting 2021

Speerpunt 1.1 A vervalt

1.3 Natuur, Landschap en Duurzaamheid

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daar voor doen
Een evenredige bijdrage leveren aan de gestelde doelen met betrekking tot C02-reductie vanuit het Klimaatakkoord van Parijs, het Nederlands Klimaatakkoord en de RES Zeeland.	- Het onder voorwaarden toestaan van 2 locaties voor zonneparken voor opwek van duurzame energie nabij het verdeelstation Oostburg en de windmolens in Hoofdplaat. - Het vaststellen van een transitievisie warmte waarin aangegeven wordt hoe we woonwijken aardgasvrij willen maken - Het instellen van een duurzaamheidsfonds met als doelstelling de particuliere woningeigenaren te stimuleren hun woning te verduurzamen. Begroting 2021
De gemeente als organisatie verder verduurzamen vanuit een voorbeeldfunctie	Een verduurzamingsplan opstellen waarbij alle gemeentelijke processen en mogelijke keuzes en kosten om te verduurzamen inzichtelijk gemaakt worden. Begroting 2021
Een openbare ruimte in de kernen en het buitengebied wat behalve klimaatadaptief is ingericht ook een drager is van het landschap en een bijdrage levert aan behoud en versterking van de biodiversiteit	- Een helder toetsingskader opstellen Zeeuwsbreed over hoe we ontwikkelingen in het buitengebied landschappelijk ingepast willen zien. Dit als uitwerking van de Zeeuwse Kustvisie waarbij het uitgangspunt is 'ontwerpen met het landschap'. - Een samenwerking initiëren met de partijen in het buitengebied waarbij we integraal en gezamenlijk de uitdagingen (verzilting, droogte, hitte, verlies biodiversiteit, landbouwtransitie) inzichtelijk maken en toewerken naar oplossingen. Begroting 2022 e.v.

Speerpunt 1.3c vervalt

1.4 Verkeer, vervoer en waterstaat

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daar voor doen
We streven naar een breed gedragen wegencategoriesering en slagenstructuur (inclusief de route parallel aan de kust)	We nemen initiatief om met de andere wegbeheerders en belanghebbenden te komen tot GGA-projecten (Gebiedsgerichte aanpak) Begroting 2022 e.v.
De juiste parkeerder op de juiste plaats. Dit vraagt met name aandacht in de kernen en langs de kust.	We ontwikkelen een parkeervisie voor parkeren een de kust en in de kernen. Begroting 2021
Meer ketenmobiliteit. Een combinatie van OV, deelfiets of –auto behoort daarbij tot de mogelijkheden (slimme mobiliteit), Evenals een koppeling met de vervoersvoorziening op grond van de Wmo (binnen de financiële kaders) We	We werken gezamenlijk een concept deelauto en een voorkeurssysteem voor het OV in de gemeente Sluis, uit. Heroverweging van het beleid Wmo-vervoer op basis van het Beleidsplan Sociaal Domein via het

willen bij deze ontwikkelingen binnen het OV op een actieve manier bij betrokken worden.	implementatieplan Sociaal Domein, maakt daarvan deel uit. Begroting 2021

Speerpunt 1.4 a en b vervallen

2.1 Economische ontwikkeling De werkgelegenheid wordt versterkt op basis van samenwerking	
Wat willen we bereiken:	**Wat gaan we daarvoor doen:**
2.1.1. Arbeidsmarkt Een evenwichtige, inclusieve, toekomstbestendige Zeeuwse arbeidsmarkt.	Om dit te realiseren richten we ons op drie pijlers: 1. Iedereen doet mee: Zeeuwen voor Zeeuwse vacatures: mensen met een beperking of met een grote afstand tot de arbeidsmarkt inzetbaar maken en plaatsen. Resulterend in 13 extra plaatsingen vanuit de bestanden in de gemeente Sluis. 2. Het optimaal inzetten van werkenden en studerenden: Stimuleren goed, flexibel en modern werkgeverschap (doorstroming, om-, her en bijscholing en ontplooiing) 3. Marketing: niet-Zeeuwen interesseren voor wonen, studeren en/of werken in Zeeland: oprichten van de Zeeuwse marketing organisatie en opschaling naar een Zeeuws expatcentrum. Begroting 2021
Vanuit oude begroting vervallen 2.1 B, C en E	n.v.t.
2.1.2 Onderwijs Een toekomstbestendige onderwijsinfrastructuur door behoud van leerlingen in het Nederlandse onderwijssysteem en een verbeterde samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven	1. Periodiek monitoren hoe effectief de startgroepen bijdragen aan het behoud van kinderen in het Nederlandse onderwijssysteem. 2. Partijen stimuleren om het aantal praktijkroutes uit te breiden en extra plaatsen te realiseren binnen de sectoren Zorg en Techniek. Begroting 2021

Speerpunt 2.1 A en B vervallen

Wat willen we bereiken:	**Wat gaan we daar voor doen:**
De ontwikkeling van economisch beleid en een strategie voor de toekomst, samen met de verschillende sectoren en ondernemersverenigingen .	- We stellen gezamenlijk met de verschillende sectoren en ondernemers een economische agenda op. In deze agenda worden de economische opgaven en ontwikkelingen geduid en wordt een strategie bepaald. - We werken toe naar uniforme samenwerkingsafspraken met de verschillende ondernemersverenigingen.

	Begroting 2021
Een eenduidige en herkenbare toeristische promotie van de streek met aandacht voor de profilering van het (vaak nog verborgen) achterland en de kernen.	We gaan de ontstane versnippering tegen op het gebied van promotie van wonen en werken enerzijds en recreatie en toerisme anderzijds. De promotie van wonen en werken doen we samen met de provincie Zeeland en de regio Zeeuws-Vlaanderen. Onderzocht wordt of en hoe de ZMO hier een rol in kan spelen. Voor de toeristische promotie kiezen we voor samenwerking met de provincie en binnen de Zwinstreek. Hiervoor wordt een visie op streekpromotie en gastheerschap opgesteld. Begroting 2021

2.2 Bedrijfsinfrastructuur

Wat willen we bereiken	**Wat gaan we daar voor doen:**
Sterke, geconcentreerde winkelgebieden met zo min mogelijk leegstand.	- We gaan winkelgebieden sterker en compacter maken. Daarbij maken we gebruik van differentiatie tussen de winkelkernen en de functies die ze vervullen. Planologische ruimte voor detailhandel wordt terug gebracht. - We treden in overleg met de detailhandelsbranche om samen de wensen en mogelijkheden op het gebied van blurring nader te onderzoeken. Begroting 2022 e.v.
Een toekomstbestendige en duurzame agrarische sector.	We gaan (economisch) beleid opstellen voor de agrarische sector gericht op versterking van het platteland. Begroting 2022 e.v.
Een goede invulling van de bestaande bedrijventerreinen en van alternatieve vestigingslocaties, passend binnen de uitgangspunten van de NED-regeling .	Een brede en doelgerichte acquisitie, zowel qua type bedrijven als qua vestigingslocatie. Het actief voeren van acquisitie leggen we neer bij een derde partij en met die partij maken we gerichte afspraken. Begroting 2021
Een op de vraag afgestemd aanbod van bedrijventerreinen.	- Het weg bestemmen van (delen van) de nog uit te geven particuliere bedrijventerreinen die niet worden verkocht of niet eerder te koop zijn aangeboden. - Het uitbreiden van bedrijventerrein De Vlasschaard. Begroting 2021

2.3 Recreatie, toerisme en cultuur

Wat willen we bereiken	**Wat gaan we daar voor doen**
Een passende vereveningsbijdrage rood-voor-groen waarbij er sprake is van een evenwichtige bijdrage aan voorzieningen en die niet belemmert om te investeren in kwaliteit.	We herzien de rood-voor-groen regeling en werken deze verder uit in de nota Grondbeleid. Begroting 2021

Behoud van een evenwichtige balans tussen inwoner, toerist, ondernemers en omgeving.	We voeren het traject Trots op je regio uit waarbij aandacht is voor, door actieve en transparante communicatie richting inwoners en ondernemers in de streek over de effecten van toerisme. Begroting 2021
Behoud van het weidse, open en natuurlijke karakter van de kust zowel langs de Noordzee als langs de Westerschelde.	We breiden het Strandbeleid uit met een visie op het onderdeel Westerscheldekust. Daarbij is aandacht voor behoud van het weidse, open en natuurlijke karakter van de kust uitgangspunt. Begroting 2022 e.v.
Een breed gedragen visie op de besteding van de toeristenbelasting waarbij bestaande onderzoeken leidend zijn.	We gaan met betrokken partijen een visie opstellen met betrekking tot de besteding van de toeristenbelasting. Begroting 2022 e.v.
Meer structurele afstemming, samenwerking en kennisuitwisseling tussen de gemeente en cultuurinstellingen en tussen cultuur= en erfgoedinstellingen onderling	We gaan een georganiseerd overleg oprichten tussen cultuur en erfgoed. Daarbij houden we vinger aan de pols over het verloop daarvan. Begroting 2021

Speerpunt 2.3 a en C vervallen

3.1 Samenkracht Inwoners nemen verantwoordelijkheid voor elkaar en voor hun woon- en leefomgeving	
Wat willen we bereiken:	**Wat gaan we daarvoor doen:**
3.1.1. We realiseren een algemene voorziening voor maatschappelijk werk voor de begeleiding van kwetsbare inwoners. Deze voorziening is duidelijk herkenbaar en vrij toegankelijk. Het belang van de klant staat voorop.	In 2021 is het maatschappelijk werk Sluis onderdeel van het netwerk voor integrale toegang tot zorg en de centra voor Zorg en Ondersteuning (alle zorgvragen op één plek). Dit levert een besparing op voor de budgetten geïndiceerde zorg Begroting 2021
We bieden onafhankelijk cliëntondersteuning voor kwetsbare inwoners bij het indienen van een aanvraag voor geïndiceerde hulp voor degenen die dat nodig hebben c.q. wensen. We doen dit bij voorkeur in samenspraak met de onafhankelijke cliëntondersteuning die door de zorgverzekeraar op grond van de Wet langdurige zorg wordt geboden.	We onderzoeken of we kunnen komen tot een gezamenlijke inkoop van onafhankelijke cliëntondersteuning in overleg met de (Zeeuwse en/of) Zeeuws-Vlaamse gemeenten en CZ zorgverzekering. Mocht dit niet lukken, dan treffen we een eigen voorziening. Begroting 2021
Bovenstaande komt in plaats van 3.1A	n.v.t.
3.1.B oud vervalt	n.v.t.
3.1.2 *Accommodaties*: er is evenwicht in vraag naar en aanbod van voorzieningen, waarbij functioneel/doelmatig, toegankelijk en betaalbaar de kaders zijn.	In 2021 wordt het vastgestelde Masterplan Voorzieningen geëvalueerd en wordt een vervolgnotitie opgesteld voor de vervolgstappen, inclusief strategische eigendomsbeleid Sluis. Begroting 2021
3.1.3 *Toegankelijkheid*: alle gemeentelijke gebouwen en openbare ruimte zijn toegankelijk	In 2021 onderzoeken* we welk percentage van de gemeentelijke gebouwen en in welke mate

voor onze inwoners en toeristen en organisaties worden gestimuleerd om hun gebouwen, openbare ruimten en evenementen toegankelijk te maken	de openbare ruimte toegankelijk zijn. Op basis hiervan maken we een plan hoe we fasegewijs onze gebouwen en openbare ruimte toegankelijk kunnen maken, inclusief de benodigde middelen. Hiertoe zullen we het proces in gang zetten voor het vrijmaken van budget in de begroting. Daarnaast maken we in 2021 beleid om randvoorwaarden te stellen aan bouw- en evenementenvergunningen op het terrein van toegankelijkheid. Begroting 2021
1.1. A en B oud vervallen	n.v.t.
3.1.4 *Sociaal culturele activiteiten*: er is een activiteitenaanbod dat aansluit bij onze beleidsdoelen en de diverse (kwetsbare) doelgroepen in de gemeente.	Er wordt in 2021 een subsidiebeleid ontwikkeld, waarbij burgers en belanghebbende partijen nadrukkelijk betrokken worden. Dit beleid gaat eind van het jaar de formele inspraakprocedure in. Begroting 2021
Bovenstaande komt in plaats van 3.1C oud	n.v.t.

3.2 Ondersteuning en Begeleiding

Alle inwoners (incl nieuwkomers) kunnen naar wens en vermogen participeren in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Waar nodig worden mensen in een kwetsbare positie gestimuleerd, geholpen en beschermd.

Wat willen we bereiken:	**Wat gaan we daarvoor doen:**
3.2.1 *Toegang tot zorg.* Een ondersteunings- en hulpaanbod dat past bij wat mensen nodig hebben, dat aansluit bij onze basisvoorzieningen en dat effectief, dichtbij en betaalbaar is.	Eind 2021 is er een dienstverleningsconcept opgesteld waarin proces- en casusregie en het meten van de effectiviteit van zorg zijn geborgd. Begroting 2021
Bovenstaande komt in plaats van 3.2.B	n.v.t.
3.2.2 *Inkomensregelingen (nieuw)* 1. Het aantal mensen in de bijstand is lager dan het Zeeuwse en landelijke gemiddelde. 2. Alle Minima kunnen meedoen aan de samenleving.	1. Jaarlijks evalueren we of de doelstelling is behaald. 2. In 2021 is het onderzoek naar de haalbaarheid van een sportfonds voor volwassenen afgerond. Begroting 2021
3.2.3 *Arbeidsparticipatie* We helpen zoveel mogelijk mensen vanuit de uitkering aan een baan (zie 2.1.1). Een goed taalniveau voor alle inwoners en een vlotte integratie van statushouders en andere nieuwkomers, zodat ze volledig kunnen meedoen in de samenleving.	Zie 2.1.1 In 2021 wordt een verordening Inburgering vastgesteld. Begroting 2021
Bovenstaande vervangt 3.1.A oud	n.v.t.
3.2.4. *Begeleide participatie*	

Een vangnet bieden voor kwetsbare inwoners. We realiseren minimaal onze wettelijke taakstelling beschut werk. Daarnaast creëren we een algemene voorziening voor arbeidsmatige dagbesteding die voldoende is qua capaciteit, spreiding en variëteit (in doelgroep en soort) en die aansluit bij de kenmerken van onze populatie.	We monitoren of we voldoen aan onze wettelijke taakstelling beschut werk. In 2021 is het plan voor onze nieuwe algemene voorziening arbeidsmatige dagbesteding gereed zodat deze in 2022 kan starten. Begroting 2021 (planvorming), Begroting 2022 (realisatie)
3.2.5. Onderwijsondersteuning en leerlingzaken 1. Iedere leerling moet naar school kunnen. Als vervoer een belemmering vormt, dan treffen we een voorziening in de vorm van leerlingenvervoer. Dit vervoer is adequaat en kostenbewust. We beperken ons daarbij strikt tot wat wettelijk mogelijk is. 2. Een doorgaande leer-, zorg- en ondersteuningslijn gedurende de gehele schoolloopbaan. 3.2 D kan dan vervallen	In 2021 wordt een nieuwe Verordening Leerlingenvervoer en nieuwe beleidsregels vastgesteld. Begroting 2021 In 2021 wordt Beleidsplan Kindvoorzieningen vastgesteld. Begroting 2021 In 2021 wordt de zorginfrastrutuur VO geevalueerd en mogelijk herzien. Begroting 2021
3.2.6 Maatwerkvoorzieningen WMO 1. We willen dat mensen die dreigen in de financiële problemen te komen, vroegtijdig hulp zoeken. 2. We willen het aantal cliënten dat gebruik maakt van geïndiceerde maatwerkvoorzieningen terugbrengen naar het gemiddelde aantal bij vergelijkbare gemeenten.	In 2021 wordt een nieuw beleidsplan schuldhulpverlening vastgesteld. Begroting 2021 In 2021 worden de beleidsregels WMO geactualiseerd ten aanzien van individuele voorzieningen (algemeen gebruikelijk en/of per woonzorglocatie). Als onderdeel van de brede monitoring sociaal domein beoordelen of het aantal indicaties afneemt. Begroting 2021
3.2.7 Maatwerkvoorzieningen Jeugdzorg Terugdringen van indicaties en kosten in de Jeugdzorg.	We gaan een Brede monitor Sociaal domein opstellen; en het contractmanagement via IJZ; de proces- en casusregie; de samenwerking met de GI en de samenwerking met huisartsen verbeteren. Onder het verbeteren van de proces- en casusregie valt tevens het opstellen van heldere doelen en het maken van betere prestatieafspraken Begroting 2021
3.2.8 Geëscaleerde zorg 1. Een sterke, solide GI die jeugdbescherming en jeugdreclassering uitvoert op een kwalitatief goed niveau, voor een redelijke prijs.	1.We leggen een conceptbesluit aan u voor op welke manier we vorm en inhoud gaan geven aan de Zeeuwse gecertificeerde instelling voor de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering en de bijbehorende financiële gevolgen (waaronder transitiekosten).Q1 2021

2. Een goede, naadloze aansluiting tussen enerzijds de extramurale begeleiding vanuit de Wmo en anderzijds het aanbod op het gebied van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en verslavingszorg.	Begroting 2021 2. We leggen een kadernotitie aan u voor ter voorbereiding op de doordecentralisatie van de centrumgemeentetaken vanuit de Wmo, zoals Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang, Verslavingszorg en Verplichte GGZ, inclusief de financiële gevolgen. Begroting 2022 (Herverdeling gemeentefonds een jaar uitgesteld tot 2023)
3.2 E kan dan vervallen	

3.3 Zorg en Volksgezondheid De zorg is toekomstbestendig en (waar mogelijk) nabij georganiseerd.	
Wat willen we bereiken:	**Wat gaan we daarvoor doen:**
3.3.1 Volksgezondheid We richten ons – in lijn met het coalitieakkoord – op gezondheidsbevordering in de breedste zin van het woord, zowel fysiek als mentaal.	We leggen in Q4 van 2021 de nota Regionaal Gezondheidsbeleid 2022-2025 ter vaststelling aan u voor. Begroting 2021
3.3.2 Sportbeleid en activering Stimuleren van sociale samenhang en volksgezondheid door middel van sport.	Er wordt in 2021 een subsidiebeleid ontwikkeld, waarbij burgers waarbij burgers en belanghebbende partijen ook nadrukkelijk betrokken worden. Dit beleid gaat eind van het jaar de formele inspraakprocedure in. (zie ook 3.1.4.) Begroting 2021
3.3.3 Toekomstige zorg 1. Clustering wonen, zorg en voorzieningen volgens verschillende servicelevels per kern (ambulante zorg aan huis; extramurale zorg met clustering van zorgwoningen en voorzieningen; intramurale en intensieve niet planbare, extramurale zorg) 2. Integrale centra voor zorg en ondersteuning	1. We stellen in overleg met de zorgaanbieders, woningbouwvereniging, zorgkantoor en provincie een meerjaren uitvoeringsprogramma op om te komen tot een clustering van wonen, intensieve zorg en voorzieningen in een beperkt aantal kernen op grond van 3 servicelevels. Begroting 2021 2. We stellen in overleg met de huisartsen, zorgverzekeraar en zorgaanbieders vanuit de ouderenzorg, jeugdzorg en GGZ een plan van aanpak op om te komen tot afgestemde, integrale, mutidisciplinaire zorg, waarbij voor de cliënt de mogelijkheid bestaat tot zelfregie. Begroting 2021

3.2 C en 3.3 A en B kunnen dan vervallen	